

Valtuutettu Jaakko Leppäsen ym. valtuustoaloite luottamushenkilöiden palkkioiden ja valtuustorahan kohtuullistamisesta

KV 12.12.2022 § 156

Valtuutettu Jaakko Leppänen jätti 12.12.2022 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen luottamushenkilöiden palkkioiden ja valtuustorahan kohtuullistamisesta.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Marjatta Rätty, Asseri Kinnunen, Outi Mara, Eero Bogdanoff, Timo Vornanen, Jari Korhonen, Anssi Jumppanen, Jasmin Pyöriäinen ja Sari Huovinen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 13.02.2023 § 53

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 19.12.2022 lähettää asian konsernipalveluihin hallintopalvelujen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuussa kohtuullistetaan luottamushenkilöiden kokous- ja vuosipalkkioita sekä valtuustoraha vastaamaan sote-uudistuksen jälkeisiä taloudellisia ja toiminnallisia olosuhteita. Palkkioiden suuruudet voidaan soveltuvin osin palauttaa esimerkiksi 1.8.2021 voimaan astunutta palkkio- ja matkustussääntöä edeltäneelle tasolle ja puolueille myönnettävä valtuustoraha voitaisiin esimerkiksi puolittaa nykyisestä tasosta.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Joensuun kaupungissa muutokset luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntöön on perinteisesti tehty valtuustokausittain viimeisenä valtuustovuotena. Edellinen valtuusto päättää kokouspalkkioista seuraavalle valtuustokaudelle. Myös useissa muissa Suomen kunnissa ja kaupungeissa on sama käytäntö.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.11.2020 § 433 nimetä poliittisen ohjausryhmän valmistelevaan tarvittavia muutoksia hallintosääntöön ja luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntöön. Ohjausryhmän tuli tehdä valmistelu siten, että päätökset hallintosäännöstä ja luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännöstä tehdään kaupunginvaltuuston kokouksessa helmikuussa. Luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntö hyväksyttiin valtuustossa 22.2.2021 § 16.

Sääntöjen valmistelua varten tehtiin valtuustoryhmille kysely hallintosäännön ja luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön muutostarpeista. Lisäksi palkkio- ja matkustussäännön tausta-aineistoiksi koottiin yhteenveto verrokkikaupunkien, Joensuu, Kuopio, Hämeenlinna, Kouvola, Lappeenranta, Pori, Rovaniemi ja Salo, luottamushenkilöiden palkkioiden tasosta. Yhteenveto valtuustoryhmien kyselystä ja verrokkikaupunkien palkkioiden tasosta toimitettiin valtuustoryhmien puheenjohtajien kautta valtuustoryhmien käsiteltäväksi. Poliittinen ohjausryhmä kokoontui tammi-helmikuun aikana neljä kertaa. Ohjausryhmän valmiiksi saama luonnos luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännöstä toimitettiin vielä valtuustoryhmien käsiteltäväksi ennen kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyä.

1.8.2022 voimaan tulleessa luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännössä kokouspalkkioita korotettiin 10 € ja vuosipalkkioihin tehtiin 100 € kuukausikorotus. Lisäksi otettiin verrokkikaupunkien mukaisesti käyttöön valtuustoryhmän puheenjohtajan vuosipalkkio. Palkkiosääntöön lisättiin uusi kohta, joka koski osa-

aikaista kaupunginhallituksen puheenjohtajaa. Muutokset kokous- ja vuosipalkkioihin tehtiin huomioiden verrokkikaupunkien kokous- ja vuosipalkkioiden taso. Valtuustorahan suuruuteen ei tehty muutoksia, vaan euromäärä pysyi entisellä tasolla. Valtuustoryhmien toiminnan tukea voidaan myöntää valtuustoryhmien sisäisen toiminnan kehittämiseen ja järjestämiseen sekä toimintaan, joka suuntautuu asukkaisiin ja jolla edistetään kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia.

Aikaisempi luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntö hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 30.1.2017 § 7. Tässä yhteydessä kokous- ja vuosipalkkioiden euromääriin ei tehty muutoksia. Edellisen kerran muutokset kokous- ja vuosipalkkioiden euromääriin on tehty 1.1.2013 voimaan tullessa palkkio- ja matkustussäännössä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu on siirtynyt Helsingin kaupunkia lukuun ottamatta kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Sote-uudistuksella on merkittävä vaikutus kuntien toimintaan ja talouteen. Kuitenkin ottaen huomioon Joensuun kaupungin osalta tulevat muutokset kokouksissa käsiteltäviin sote-asioihin, ei hyvinvointialueen perustaminen tuo juurikaan muutoksia. Sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvottelukunnan toiminta päättyi vuoden 2022 lopussa, mikä tuo säästöjä kokous- ja vuosipalkkioihin. On myös syytä huomata, että työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämisvastuuta ollaan siirtämässä kunnille, mikä lisää tätä vastuualuetta koskevien asioiden käsittelyä kunnan toimielimissä. Kokouspalkkioiden alentamiselle tässä vaiheessa valtuustokautta ei näin ollen liene perusteita.

Tampereen kaupungissa on vuoden 2022 lopussa tehty samansuuntainen valtuustoaloite. Valtuustoaloitteen vastauksessa on myös todettu, että Tampere on aloitevastauksen valmistelussa kartoittanut kahdeksan suurimman kaupungin tilannetta luottamushenkilöiden kokouspalkkioiden alentamisen osalta kesken valtuustokauden. Asiaa on selvitetty niistä kaupungeista, joiden sote-tehtävät siirtyvät hyvinvointialueille. Saadun selvityksen perusteella luottamushenkilöiden palkkioiden alentaminen sote-siirron johdosta ei ole vireillä muissa suurissa kaupungeissa.

Joensuun kaupungin voimassa oleva luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntö tulee uudelleen valtuustoryhmien tarkasteltavaksi keväällä 2025. Mikäli tarkastelun yhteydessä tulee esille tarpeita muuttaa kokous- ja vuosipalkkioita, tuodaan muutokset perustettavan poliittisen ohjausryhmän kautta valtuustolle hyväksyttäväksi.

Valmistelija: hallintopalvelut

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Jaakko Leppäsen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 27.02.2023 § 15
4686/00.02.00.03/2022

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Jaakko Leppäsen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin keskustelutta yksimielisesti.

Valtuustoaloite luottamushenkilöiden palkkioiden ja valtuustorahan kohtuullistamiseksi

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy Helsingin kaupunkia lukuun ottamatta kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Sote-uudistuksella on merkittävä vaikutus kuntien toimintaan ja talouden rakenteeseen. Sote-uudistuksessa kuntien lakisääteiset tehtävät vähenevät olennaisella tavalla. Vaikka verotulot ja valtionosuudet pienenevät, velat ja vastuut jäävät kaupungille. Näin ollen kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus sekä velkaantuneisuuteen liittyvät riskit kasvavat. Siksi on aiheellista käydä talouden menokohteet yksityiskohtaisesti läpi ja tehtävä tarvittavat sopeuttamistoimenpiteet sekä priorisoinnit. Tässä suhteessa jokainen pienikin säästö on säästö.

Ovatko esimerkiksi kunnallisten luottamushenkilöiden nauttimat kokous- ja vuosipalkkiot vallitsevissa olosuhteissa oikeasuhtaisia kuntien velvollisuuksiin nähden? Elinkeinoelämän valtuuskunnan raportissa 15.11.2022 todetaan, että suomalaiset haluavat julkisen velkaantumisen kuriin leikkaamalla menoja. Yli kaksi kolmesta suomalaisesta (68 %) on sitä mieltä, että julkisen talouden tasapainotustoimet tulee aloittaa heti ensi kevään eduskuntavaalien jälkeen. Kaksi kolmesta (65 %) huolehtisi tasapainottamisesta julkisia menoja leikkaamalla, ja vain neljäsosa (26 %) turvautuisi asiassa veronkiristyksiin. Suomalaisten leikkauslistan kärjessä on puoluetuki, jota leikkaisi 85 prosenttia suomalaisista. Raportin tulos antaa selvän viestin kansalaisten odottamista toimenpiteistä alijäämäisen talouden hoitamiseksi ja tulokset ovat suoraan sovellettavissa myös kuntatalouteen.

Poliittisten puolueiden ei tulisi asemassaan toimia vain omia taloudellisia intressejään ja saavutettuja etujaan puolustaen, vaan johtaa julkishallintoa edestä näyttämällä esimerkkiä ja toimimalla heitä äänestäneiden kansalaisten toiveiden ja odotusten mukaisesti. Edellä mainituista syistä me allekirjoittaneet esitämme, että Joensuussa kohtuullistetaan luottamushenkilöiden kokous- ja vuosipalkkiot sekä valtuustoraha vastaamaan sote-uudistuksen jälkeisiä taloudellisia ja toiminnallisia olosuhteita. Palkkioiden suuruudet voidaan soveltuvin osin palauttaa esimerkiksi 1.8.2021 voimaan astunutta palkkio- ja matkustusohjesääntöä edeltäneelle tasolle ja puolueille myönnettävä valtuustoraha voitaisiin esimerkiksi puolittaa nykyisestä tasostaan.

Joensuussa 12.12.2022

Jaakko Leppänen

Jaakko

Marijatta Rätty

Assari Kinnunen
Assari Kinnunen

Outi Mäkelä
OUTI MÄKELÄ

Eero Berglund

1. Nona

Jari Korpunen
JARI KORPUNEN

1. Anssi Junttunen
Anssi Junttunen

Jouko Järvinen
Jouko Järvinen
Jouko Järvinen